

گفت و گو با رئیس یک مرکز ناشناخته اما اثرگذار در دل ساخت و سازهای نیروی دریایی:

با پول یک ناوشکن خارجی ۵ ناوشکن می سازیم

۴۰۰ ساعت تست عملی امتحان کردیم که موفق شد.

آیا شرکت های فعال در این حوزه از نیازهای شما مطلع شده اند؟

ارتباط را اما ایجاد می کنیم. مثلاً صنایع فولاد داخلی ورق دریایی تولید می کند و ما از ورق دریایی فولاد داخلی در سهند استفاده کردیم که باید در ۱۰ سال تست های خود را بگذراند و ببینیم ورق ایرانی چقدر کار می کند. البته ما با شرکت های کوچک خیلی راحت کار می کنیم ولی تعداد تولیدات آنها کم است.

در مجموع امروز وضعیت ما در نیروی دریایی در حوزه خودکفایی چگونه است؟

واقعاً گلوگاه خاصی نداریم و مشکلات در حد همین مواد پایه است یعنی تمام قطعات را داریم. الان از قطعات مکانیکی تامین شدیم و حتی قطعات الکتریکی و بردهای مغناطیسی را در داخل تولید می کنیم و درصد وابستگی ها به خارج به صورت مداوم در حال کاهش است. البته موتور کشتی را باید کنار بگذاریم چون در دنیا کشور های انگشت شماری هستند که موتور کشتی تولید می کنند ما هم فعال نمی توانیم تمام موتور را به طور کامل تولید کنیم. روند ما کاملاً رو به جلو بوده مثلاً در مورد ناوشکن جماران بالای ۹۰ درصد قطعات را وارد کردیم و اینجا مونتاژ و نصب شد اما امروز در ناوشکن هایی که می سازیم حداقل ۵۰ درصد کاملاً داخلی است. نکته مهم اینجاست که ما چون نتوانستیم بخریم مجبور شدیم خودمان بسازیم و شاید اگر می توانستیم بخریم چنین مرکزی وجود خارجی نداشت. الان هم اگر تحریم نباشد و پول هم باشد به نظرم خریدش غلط است.

کیفیتش چطور؟ آن هم قابل مقایسه است؟

کیفیت را باید بر اساس شاخص های مناسب بررسی کرد. من خودم چندین ناوشکن خارجی را دیدم و داخلش رفتم. قطعاً از نظر کیفیت ممکن است با آنها قابل مقایسه نباشد و در بخش هایی ما جلوتر باشیم یا عقب تر اما همین که توانستیم بدنه را در همه موج های یک تا ۵، متفاوت بسازیم و داخل هم متفاوت باشد و از همه تولیدات داخل کشور حتی تزیینات داخلی استفاده کنیم، خودش یک موفقیت است و ارزش دارد. حالا باید در سال های متمادی ببینیم این قطعات و تجهیزات چه کیفیتی دارند زیرا ما ضمن استفاده از ناوشکن ها تست هم می کنیم. قطعاً کیفیت جماران اگر در بدینانه ترین حالت نمره ۵۰ بگیرد، نمره دماوند ۶۰ و سهند ۷۰ است و مطمئن هستم نمره دماوند جدید بالای ۸۵ خواهد بود. ناوشکن دنا در مجموعه وزارت دفاع است و یک جور هایی زمان ساختش زیاد

شد. حتی از نظر مواد ساخت بدنه تغییرات داشتیم و از فولاد ایرانی استفاده کردیم و آلومینیوم را کنار گذاشتیم. به طوری که ناوشکن سهند تا حد زیادی ساخت خودمان بود. طراحی، بدنه، مواد، سیستم رانش و خیلی چیزهای دیگر ایرانی شد. در جماران در طراحی سیستم رانش وابستگی به خارج داشتیم و مشاوره می گرفتیم ولی در سهند دیگر کسی را نداشتیم و به اتکای خودمان همه کار کردیم. ترسی نداشتیم و سرعتمان هم خیلی خوب بود.

در مورد همکاری هایی که با بخش های خارج از نیروی دریایی دارید بفرمایید این همکاری ها در چه سطحی است؟

در مورد وزارت دفاع، در واقع ما کار فرما هستیم. در بحث دانشگاهی و شرکت های دانش بنیان با دانشگاه ها نتیجه گرفتیم زیرا در تکنولوژی خود را دارد. سواد و دانش را دارند اما سیستم شان طوری نیست که دانشجو ها کار عملی داشته باشند. با مشاوره و بازدید های میدانی و افزایش ارتباطات در حال رفع این مشکل هستیم. شاید ریشه در حجم کم تولیدات در حوزه کشتی سازی مادر. مجتمع کشتی سازی خلیج فارس ما از نظر تجهیزات، حوضچه و... چندین برابر کشتی سازی هیوندای کره جنوبی است ولی آنها سالی ۲۰ کشتی اقیانوس پیما می سازند و ما هر ۱۰ سال یک کشتی. فرق ما این است که نمی توانیم از ظرفیت مان استفاده کنیم. به نظرم به دریا اهمیت نمی دهیم. ما می توانیم هزاران نفر را در خط آبی خود مشغول کشتی سازی کنیم. هر شیب یارد فعال و در حال تولید می تواند ۵ هزار نفر شغل مستقیم و غیر مستقیم ایجاد کند. با این کار هجوم جمعیت به مرکز کاهش می یابد و مهاجرت معکوس به سمت آب خواهیم داشت. دانشگاه ما باید با دریا تلفیق شود و برای این کار نیاز به انبوهی از تولید دریایی در سال است. یک شرکت دانش بنیان بود که در سال ۹۸ توانست یک قطعه بسیار مهم در آب شور را برای ما تولید کند در حالی که هر یک متر از نمونه خارجی آن ۵۰ میلیون تومان هزینه داشت و این شرکت توانست هر یک متر را زیر ۱۰ میلیون بسازد و کیفیتش را هم با

داستان ساخت و طراحی شناور در کشورمان هم داستان جالبی است. حتی اجازه تعمیر هم نداشتیم و هر چه بود توسط مستشاران خارجی انجام می شد تا جایی که امروز شناور های ۱۳۰۰ تنی به نام جماران، سهند، دماوند و دنا می سازیم و ساخت سازه های سنگین تر را شروع کرده ایم. اینها همگی یک پیام دارد؛ ما می توانیم. این واژه برای ایرانیان یک واژه راهبردی و البته شدنی است. امیر دربار مصطفی شاه کرم، رئیس مرکز طراحی و برنامه ریزی ساخت شناور های نیروی دریایی ارتش بهترین کسی بود که می توانست برای ما از این روند رو به رشد و افق زیبای پیش رو بگوید. یک ساعت گفت و گو با این فرمانده استخوان خرد کرده که به خوبی به زیر و بم های ورود به حوزه های سخت آشناست، خبرها و اطلاعات جالبی از شناور های ایرانی و میزان ایرانی بودن آنها و هزینه ها و گلوگاه ها داشت که سعی کردیم تا حد امکان و قابل انتشار، پیش روی شما عرضه کنیم.

لطفاً برای شروع توضیحی در مورد مرکزی که مدیریت آن را شما بر عهده دارید، بفرمایید.

یگان های قدیمی مادر نیروی دریایی ارتش قبل از انقلاب و فرسوده بودند لذا ضرورت جایگزینی باعث شد تا از ۲۰ سال گذشته این مرکز ایجاد شود که کار عمده آن طراحی، تغییرات در طراحی ها و بهینه سازی، مهندسی خرید و خرید و ارسال برای دریای شمال در کار خانات ۷ آذر و جنوب در کار خانات نداشت. کار مادر واقع در یک جمله طراحی، مهندسی خرید، خرید و ارسال اقلام برای ساخت و نصب است.

یعنی مرحله قبل از تولید با شماست؟

بله

چه نوع شناور هایی را شما طراحی می کنید؟

شناور های زیر سطحی کاملاً در اختیار وزارت دفاع است. البته چند فروند زیر دریایی غدیر را در کار خانات ساختیم اما الان کل زیر نظر وزارت دفاع است. کار ما مادر مورد شناور های سطحی بوده و در آن حوزه فعالیت داریم.

الان که صحبت از ناوشکن می شود با ۱۰ سال

قبل که ناوشکن جماران متولد شد شرایط فرق کرده و خیلی راحت از ساخت ناوشکن هایی مثل سهند، دماوند و دنا می گوئیم. چطور شد در این سال ها به این توان رسیدیم؟

طبیعی است، چون خودمان کار می کنیم و وابسته به جایی نیستیم. در واقع دو روش برای تامین تجهیزات وجود دارد؛ یک روش قبل از انقلاب بود که ناوها از انگلیس، آمریکا و... خریداری می شد و افراد آنجا آموزش می دیدند و یگان ها را با خودشان می آوردند. یک روش هم بعد از انقلاب اتفاق افتاد و مجبور شدیم به خاطر تحریم های غربی، نوسازی را شروع کنیم و روی پای خودمان ایستادیم. جماران که متولی اصلی آن نیروی دریایی است ولی بعد از جماران و دریاهایی که با جماران رفتیم توانستیم خیلی بخش ها را بهینه کنیم. روی ناوشکن دماوند که در کلاس جماران بود تغییرات زیادی دادیم. بعد از دماوند؛ ناوشکن سهند بود که آن هم دچار تغییرات بالای ۵۰ درصد

در ناوشکن

جماران بالای

۹۰ درصد قطعات را

وارد کردیم اما امروز

در ناوشکن هایی که

می سازیم حداقل

۵۰ درصد کاملاً

داخلی است. اگر

می توانستیم بخریم

چنین مرکزی وجود

نداشت. الان هم اگر

تحریم نباشد و پول

هم باشد به نظرم

خریدش غلط است.